

EESTI KESKKONNAHARIDUSE ÜHING

TEGEVUSKAVA

2020-2023

AUGUST 2020

Sisukord

Lühendid	2
Sissejuhatus	3
1. Hetkeolukord	4
2. SWOT-analüüs	5
3. Visioon ja mission	6
4. Tegevussuunad ja eesmärgid	6
5. Tegevuskava	9
Lisad	
Lisa 1 Aruteludes osalenud inimeste nimekiri	18

Lühendid

EKHÜ	Eesti Keskkonnahariduse Ühing
KH	Keskkonnaharidus
KeM	Keskkonnaministeerium
KIK	SA Keskkonnainvesteeringute Keskus
HTM	Haridus- ja Teadusministeerium
KeA	Keskkonnaamet
KOV	Kohalik Omavalitsus
TTÜ	Tallinna Tehnikaülikool

Sissejuhatus

Eesti Keskkonnahariduse Ühing asutati 25. oktoobril 2017. aastal keskkonnahariduse konverentsil Jänedal eesmärgiga edendada keskkonnaharidust ja -teadlikkust ühiskonnas, aidata tagada keskkonnahariduse kvaliteeti, ühendada keskkonnaharidusega tegelevaid isikuid ja esindada nende huve, arendada keskkonnaharidusega tegelevate isikute kutseoskusi ja laiendada keskkonnahariduse rahastamisvõimalusi.

Ühing on kolme tegutsemisaasta jooksul läbi huvikaitse, koolitusürituste ja kvaliteedisüsteemi arenduse ühendanud rohkem kui sadat keskkonnahariduse eestvedajat. Kuigi Ühingul on õnnestunud hankida lisaks projektirahastusele ka püsiv tegevustoetus ja täita tegevjuhi ametikoht, on välised ootused kasvanud kiiremini kui ühingu ressursid ja võimekus.

Käesolev tegevuskava võtab kokku 2020. aasta aprillist kuni augustini toimunud liikmeskonna küsitluste ja arutelude tulemused ning seab paika EKHÜ edasised tegevused.

Tegevuskava koostamist ja sellega seotud arutelude läbiviimist toetas SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital arenguhüppe ettevalmistamise projekti “Eesti Keskkonnahariduse Ühingu arenguhüppe tegevuskava loomine” rahastamisega.

1. Hetkeolukord

Keskonnahariduse valdkond

Eestis tegutseb keskkonnahariduse ja -teadlikkuse valdkonnas ligi 155 teenuspakkujat, kelle mitmekesised loodus- ja keskkonnahariduslikud tegevused on suunatud erinevatele sihtgruppidele. Muuhulgas on nende roll pakkuda üldharidussüsteemi õpilastele keskkonnahariduslikke aktiivõppeprogramme. Ülevaate olemasolevatest programmidest (umbes 1500) saab keskkonnahariduse portaalist. Õpilaste osalemist nendes programmides rahastatakse KIKi meetmest.

Ühingu liikmed ja struktuur

Ühing koondab keskkonnahariduse valdkonnas tegutsejaid, õpetajaid ja keskkonnahariduse käekäigust huvitatud isikuid. Ühingul oli 31. detsembri 2019 seisuga 104 liiget. Juhatus tegutseb praegu viieliikmelisena. Juhatus töö toimub vabatahtlikkuse alusel, juhatus töö eest tasu ei makstud.

Alates augustist 2019 on ühingul tegevjuht, kes toetab juhatus tegevust, kogub infot, koostab uudiskirju, uuendab veebilehte, tegeleb dokumendihaldusega jne. Tegevjuhi töötasu kaetakse Keskkonnaministeeriumi tegevustoetusest.

Ühingu tegevused

Kolme tegutsemisaasta jooksul on ühingu peamised tegevused olnud kaastöö Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava väljatöötamisel, koolituspäevade ja suveakadeemia korraldamine, infokanalite loomine ning õppeprogrammide hindamisjuhendi väljatöötamine ja rakendamine.

Ühingu rahastamine

Ühing tegutseb valdavalt projektipõhise rahastuse toel. Projektide rahastaja on olnud peamiselt SA Keskkonnainvesteeringute Keskus. Ühingu arendamiseks koostati 2020. aasta alguses KÜSKile arenguhüppe ettevalmistava vooru taotlus, mis rahastati ja mille raames koostati ka antud tegevuskava. 2019. aastast moodustab suure osa eelarvest Keskkonnaministeeriumi

TULUD	2019		2018	
	SUMMA	%	SUMMA	%
Liikmetelt saanud tasud	1000	3,4	490	4,8
Annetused ja toetused	26588	90,1	8441	82,1
Tulu ettevõtlusest	1910	6,5	1350	13,1
KOKKU	29498		10281	

tegevustoetus, mille kasutamise kohta sõlmitakse ministriumiga aastase kestvusega lepingud. Omastulu moodustab väikese osa eelarvest - see on kogunenud

sündmuste osalustasudest ja liikmemaksudest. Ühing ei ole tegelenud annetuste kogumisega ega sponsorite leidmisega.

2. SWOT analüüs

Tugevused <ul style="list-style-type: none"> ● Mitmekesiste kogemuste ja oskustega entusiastid ● Toimiv võrgustiku koolituste süsteem ja keskkonnahariduse suveakadeemia ● Tegevjuhi olemasolu alates 2019. a. augustist (osakoormusega) ● Partnerlussuhe Keskkonnaministeeriumiga ● Väikesed üldkulud ühingu haldamiseks	<ul style="list-style-type: none"> ● Juhatuse töö vähene atraktiivsus, ebaühtlane kaasatus ja puudulik tööjaotus, tegevjuht osakoormusega ● Ebapiisav ülevaade liikmeskonna potentsiaalset (inimeste kogemus ja oskusteave) ● Ühingu liikmete vähene kaasatus ja suhtlus liikmetega ● Ühingu pole piisavalt motiveeritud ja enesekindlaid tegevuste eestvedajaid ● Kommunikatsioonikanalite vähene kasutus (Facebooki leht, grupp, meililist ja koduleht) ● Ühingu identiteet pole selgelt välja kujunenud, logo puudub ● Partnerlussuhe Haridus- ja Teadusministeeriumiga puudub ● Väliskontaktide puudumine
Võimalused <ul style="list-style-type: none"> ● Professionaalse suhtlusega suurendada ja tugevdada toetajate ja partnerite ringi, sh Haridus- ja Teadusministeeriumiga ● Välispartnerite leidmine kogemuste vahetamiseks ja uute projektide elluviimiseks	Ohud <ul style="list-style-type: none"> ● Keskkonnaministeerium ei pikenda tegevustoetust ● Rahalised toetused on projektipõhised või ebapüsivad ● KIKi rahastus väheneb ja rahastusreeglid karmistuvad ● Välismaa partneritega projektide arendamine ei õnnestu

3. Visioon ja missioon

MEIE VISIOON

Eesti keskkonnahariduse süsteem on stabiilne ja elujõuline. Mitteformaalne keskkonnaharidus on mitmekesine ja kvaliteetne. Keskuste võrgustik on tugev, keskkonnahariduse pakkujad on koolitatud, motiveeritud ja tunnustatud. Võrgustik panustab oluliselt keskkonnateadliku mõtteviisi ja tegutsemise juurutamisele ja normiks saamisele kõigis eluvaldkondades.

MEIE MISSIOON

Eesti Keskkonnahariduse Ühingu missioon on tugevdada keskkonnahariduse pakkujate võrgustikku, kaitsta ühiseid huve, panustada keskkonnahariduse spetsialistide koolitamisega ja keskkonnahariduse kvaliteedisüsteemi arendamisse.

4. Tegevussuunad ja eesmärgid

Ühingul on neli põhilist tegevussuunda:

1. Võrgustiku arendamine
2. Huvikaitse
3. Keskkonnahariduse kvaliteedi kindlustamine
4. Ühingu arendamine

Tegevussuund	Eesmärgid
1. Võrgustiku arendamine	<p>1.1. EKHÜ ühendab keskkonnahariduse pakkujad, teenuste saajate esindajad (koolid, õpetajad, noortekeskused) ja teised valdkonna käekäigust huvitatud isikud.</p> <p>1.2. Võrgustikus toimib sünergia formaalse ja mitteformaalse hariduse vahel, pidevalt luuakse uusi koostöövõimalusi. Võrgustiku siseselt vahetatakse aktiivselt kogemusi ja levitatakse head praktikat.</p> <p>1.3. Olemas on tunnustatud õppematerjalide kogu.</p>
2. Huvikaitse	<p>2.1. Ühing on usaldatud ja kaasatud partner (KeM, HTM, KeA, koolid, KIK, KOV) ning koostöös viiakse ellu Eesti Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava (2019-2022).</p> <p>2.2. Stabiilne rahastusmudel toetab valdkonna jätkusuutliku toimetamist.</p> <p>2.3. Ühing reageerib aktiivselt tekkivatele probleemidele ja aitab leida lahendusi oma liikmete kaitseks koostöös erinevate partneritega.</p>
3. Keskkonnahariduse kvaliteedi kindlustamine	<p>3.1. Keskkonnahariduskeskuste ja teiste KH-e pakkujate teenuste kvaliteet on kõrge, pakkumine on mitmekesine.</p> <p>3.2. KH spetsialistidel on olemas piisavad täiendõppe võimalused ning toimub kogemuste ja hea praktika jagamine.</p> <p>3.3. Toimiv ja jätkusuutlik kvaliteedi tagamise süsteem on üles ehitatud (programmide kirjelduste hindamisest on jõutud protsessi hindamiseni).</p> <p>3.4. Kvaliteedimärgise süsteemi toimimine on kõigil osapooltel selge, tunnustussüsteem aitab teenuste saajatel KH süsteemis orienteeruda ja on</p>

	keskustele motivaatoriks enesetäiendamisel.
4. Ühingu arendamine	<p>4.1. EKHÜ-l on oma selge identiteet, ühine visioon ning selged eesmärgid.</p> <p>4.2. Ühingul on aktiivne ja motiveeritud juhatuse, mis esindab ja kaasab oma liikmeid.</p> <p>4.3. Tegevjuhi töökoha jätkumine on tagatud, tegevjuht on asjatundlik ja motiveeritud.</p> <p>4.4. Ühingu on algatatud temaatilised töörühmad, ühingu liikmed panustavad aktiivselt ühingu tegevustesse.</p>

5. Tegevuskava

Tegevuse kirjeldus	Vastutaja	Partner	Rahastaja	Aasta	
1.	Võrgustiku arendamine				
1.1.	Ühingu liikmetest ülevaate koostamine (tegutsemise piirkond, taust ja spetsiifilised oskused, teadmised)	Tegevjuht, võrgustiku töörühm		KÜSK	2020, 2021
1.2.	Koolitusvajaduste väljaselgitamine, võrgustiku sisese koolitus- ja praktikasüsteemi loomine	Juhatus, koolituste töörühm	KeA, KeM, KH keskused		2021, 2022
1.3.	Uute aktiivsete liikmete värbamine (sh. mitte-loodusteadusliku taustaga ja haridussektori välised inimesed) otsekontakti ja koolitusürituste kaudu.	Kõik liikmed, koolituste töörühm, võrgustiku töörühm			pidev

1.4.	Koolituste pakkumine KOVidele, kooli juhtkondadele ja õpetajatele keskkonnahariduse õppeprogrammide sidumisest kooli õppetööga	Koolituste töörühm		KeM	2021-2022
1.5.	Koostöö teiste võrgustikega, rahvusvahelise koostöö arendamine, uute partnerite leidmine ja koostööprojektide algatamine	Juhatus, töörühm		KÜSK	pidev
1.6.	Töörühmade moodustamine, töörühmade eestvedajate koolitamine ja töörühmade kaudu liikmete kaasamine organisatsiooni ja tegevuste arendamisele. Töörühmad: <ul style="list-style-type: none"> ● Tugeva võrgustiku töörühm ● Huvikaitse töörühm ● Koolituste töörühm ● Kvaliteedi töörühm 	Juhatus		KÜSK	Moodustamine 2020.aastal, eestvedajate koolitamine 2021. aastal ja töörühmade kokkusaamised vähemalt kaks korda aastas

	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikatsiooni töörühm <p>Lisaks ka teised huvialased ning piirkondlikud töörühmad (sh koostöö maakondlike ümarlaudadega).</p>				
1.8.	Koostöö Keskkonnaametiga keskkonnaharidus.ee lehe täiendamisel ja keskkonnahariduse konverentsi korraldamisel	Laiendatud juhatus, kvaliteedi töörühm			pidev
1.9.	Õppematerjalide koondamine ja heade praktikate kogu loomine keskkonnaharidus.ee lehele või EKHÜ kodulehele	Töörühm		KIK	pidev
1.10	Koostöö erasektoriga uute lähenemiste ja lahenduste arendamiseks	Juhatus			pidev

1.11.	Õpilaste kaasamine võrgustiku üritustele ja keskkonnaharidusliku õppesisu kavandamisse	Koolituste töörühm			pidev
2.	Huvikaitse				
2.1.	Pidev infovahetus valdkonna võtmeisikutega ja tõhus koostöö partneritega	Juhatus, huvikaitse töörühm			pidev
2.2.	Keskkonnahariduse ja -teadlikkuse tegevuskava juhtrühma kokusaamiste taaskäivitamine KeA, HTM-i ja KeM-i võtmeisikutega, vähemalt kord aastas; tegevuskava elluviimise analüüsi koostamine	Juhatus, huvikaitse töörühm	KeM, KeA, RMK		2020, 2021, 2022
2.3.	Osalemine valdkonnaga seotud arengukavade ja teiste arengudokumentide väljatöötamisel	Juhatus, huvikaitse töörühm			pidev

2.4.	Koostöö KeMi ja KIK-iga toetusmeetmete arendamisel (eriolukord, määruste muudatused) ja stabiilse rahastusmudeli loomisel	Juhatus, huvikaitse töörühm	KeM, KIK	x	pidev
2.5.	Tekkivatele probleemidele aktiivselt reageerimine ja oma liikmete huvide kaitseks lahenduste leidmine koostöös partneritega	Juhatus, huvikaitse töörühm	KeM, KIK, HTM jt		pidev
3.	Keskkonnahariduse kvaliteedi kindlustamine				
3.1.	Mitteformaalse keskkonnahariduse pakujate ja võrgustiku liikmete süsteemse täienduskoolituse korraldamine ja õppematerjalide arendamine	Koolituste töörühm		KIK, KeM	pidev
3.2.	Rohepeegli täiendamine, tutvustamine ja rakendamine (enesehindamise digitööriist organisatsiooni säästva hariduse	Töörühm	TTÜ, Kem	KIK, KeM	pidev

	edendamise ja haldustegevuste kaardistamiseks)				
3.3.	Keskkonnahariduse õppeprogrammide hindamissüsteemi täiendamine ning pidev ja jätkusuutlik rakendamine	Töörühm	KH pakkujad, KeA, KeM	KIK, KeM	pidev
3.4.	Keskkonnahariduse pakkujate (keskuste ja juhendajate) hindamissüsteemi väljatöötamine, enesehindamise juhendmaterjali koostamine, tutvustamine ja rakendamine	Kvaliteedi töörühm	KH pakkujad, KeA, KeM	KIK, KeM	2021,2022
3.5.	Keskkonnaharidus.ee lehele kahepoolse tagasiside andmise süsteemi loomine (tagasiside jõudmine otse keskusele ja koolile) ning üldhinnangute koondamine aruanneteks	Töörühm	KeA	KIK, KeM	2021,2022

3.6.	KH keskuste ja teiste pakujate nõustamine kvaliteedi tagamisel	Kvaliteedi töörühm, eksperdid	Piirkondlikud esinejad	KIK, KeM	pidev
3.7.	KH pakujate tunnustamine	Juhatus, ühingu liikmed			pidev
4.	Ühingu arendamine				
4.1.	Ühingu tegevustesse aktiivsete panustajate ringi laiendamine, liikmete aktiivne kaasamine ja infoväljas hoidmine, liikmete omavahelise suhtluse soodustamine	Juhatus, võrgustiku töörühm			pidev
4.2.	Iga-aastane liikmete rahulolu küsitlus ja ühingu arengu hindamine	Juhatus, tegevjuht		x	2021, 2022

4.3.	Aktiivsete ühingu liikmete märkamine, tänamine ja tunnustamine	Juhatus		x	2021 -> pidev
4.4.	Ühingu visuaalse identiteedi väljaarendamine, logo ja stiiliraamatu kujundamine	Töörühm, tegevjuht, kunstnik		KÜSK	2021
4.5.	Ühingu kommunikatsiooniplaani koostamine, infokanalite korrastamine, konkreetsete ülesannete jagamine, sõnumite kokkulepimine	Kommunikatsiooni töörühm, tegevjuht, spetsialist, juhatus		KÜSK	2021
4.6.	Ühingu rahastusallikate mitmekesistamine ja stabiilsuse loomine (annetused, sponsorlus, teenuste arendamine) ning liikmete koolitamine rahastuse taotlemise teemal	Juhatus, töörühm		KÜSK	2021,2022, 2023

4.7	Juhatuse motivatsiooni hoidmine, selge tööjaotus ja tõhus koostöö tegevjuhiga; töö liikmetega; järelkasvu kasvatamine ja juhatuse tegevustesse kaasamine	Juhatus			2020, 2021, 2022, 2023
-----	--	---------	--	--	------------------------

LISAD

Lisa 1 Aruteludes osalenud inimeste nimekiri

22. juunil 2020	6. juulil 2020
<ul style="list-style-type: none"> ● Aili Avi ● Aili Saluveer ● Anne Kivinukk ● Dagmar Hoder ● Eva-Liisa Orula ● Helle Kont ● Janika Ruusmaa ● Jonas Nahkor ● Krista Kaur ● Külli Kalamees-Pani ● Lada Mehikas ● Leelo Ambos ● Maarika Männil ● Maie Itse ● Margit Hirv ● Margit Turb ● Margus Nurk ● Marje Loide ● Peep Tobreluts ● Peeter Kangur ● Rauno Masing ● Viive Kiis ● Vilja Padonik	<ul style="list-style-type: none"> ● Aili Saluveer ● Anne Kivinukk ● Eva-Liisa Orula ● Helen Tuusti ● Helle Kont ● Jonas Nahkor ● Katrin Saart ● Lada Mehikas ● Leelo Ambos ● Liisa Puusepp ● Maarika Männil ● Maie Itse ● Margit Hirv ● Margit Turb ● Margus Nurk ● Marje Loide ● Peep Tobreluts ● Peeter Kangur ● Piret Eensoo ● Piret Valge